

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

z dnia 11 grudnia 1997 r.

w sprawie długotrwałych akcji ratowniczych, szczegółowych norm, zasad i warunków otrzymywania żywienia w czasie tych akcji oraz ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej lub inne osoby biorące w nich udział, a także przypadków, w których wypłaca się równoważnik pieniężny w zamian za przysługujące żywienie, sposobu ustalania jego wysokości oraz szczegółowych zasad wypłacania.

(Dz. U. z dnia 29 grudnia 1997 r.)

Na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400, z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 152, poz. 723 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 106, poz. 680) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za długotrwałe akcje ratownicze uważa się:

- 1) każde działania ratownicze organizowane lub kierowane przez Państwową Straż Pożarną trwające co najmniej 6 godzin,
- 2) pomocnicze specjalistyczne czynności ratownicze wykonywane przez Państwową Straż Pożarną w ramach udzielanej pomocy innym służbom ratowniczym, trwające co najmniej 6 godzin,
- 3) inne działania Państwowej Straży Pożarnej, wymagające zgrupowania strażaków przez okres co najmniej 6 godzin w czasie podwyższonej gotowości operacyjnej lub w celu współdziałania z innymi służbami,
- 4) akcje ratownictwa podwodnego prowadzone przez Państwową Straż Pożarną, wymagające wykonania co najmniej jednego cyklu nurkowania.

§ 2. 1. Ustala się następujące normy żywienia:

- 1) zasadnicza - szkolna "SZ",
  - 2) dodatkowa - uzupełniająca - "DU".
2. Zasadnicza norma żywienia określa ilość środków spożywczych przysługujących na jedną osobę w ciągu jednej doby.
3. Dodatkowa norma żywienia określa ilość środków spożywczych przysługujących na jedną osobę w ciągu jednej doby jako uzupełnienie do zasadniczej normy żywienia.
4. Składniki rzeczowe norm żywienia, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.
5. Stawki pieniężne za żywienie według norm, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy.

§ 3. 1. Przy żywieniu organizowanym za pośrednictwem zakładów żywienia zbiorowego spoza resortu spraw wewnętrznych i administracji stosuje się następujące zasady:

- 1) jeśli zakład stosuje w kalkulacji ceny sprzedaży (detaliczne) na artykuły spożywcze, obowiązująca stawka pieniężna może być podwyższona do 15% - za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, zwanego dalej "kierownikiem",
- 2) niezależnie od podwyższenia stawki, o której mowa w pkt 1, pokrywa się koszty przyrządzania posiłków, ponoszone przez zakład, w kwocie nie większej niż 100% stawki, a w wyjątkowych przypadkach, uzasadniających żywienie w zakładach o wyższym standardzie - w kwocie do 150% stawki - za zgodą Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,
- 3) jeśli zakład stosuje w kalkulacji ceny zakupu na artykuły spożywcze, pokrywa się koszty przyrządzania posiłków ponoszone przez ten zakład, w kwocie nie większej niż 130% stawki,

a w wyjątkowych przypadkach, uzasadniających żywienie w zakładach o wyższym standardzie - w kwocie do 180% stawki - za zgodą Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,

- 4) za podstawę obliczania kosztów przyrządzania posiłków przyjmuje się stawkę pieniężną odpowiedniej normy żywienia lub stawkę podwyższoną zgodnie z pkt 1, jeśli zachodzi potrzeba takiego podwyższenia.

2. W jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, zwanych dalej "jednostkami", prowadzących samodzielne kuchnie i nabywających artykuły spożywcze w punktach sprzedaży detalicznej, stawki pieniężne na żywienie podwyższa się do 15% - za zgodą kierownika.

§ 4. Strażak lub inna osoba biorąca udział w długotrwałej akcji ratowniczej, ćwiczeniach lub szkoleniu, której według niniejszych przepisów przysługuje bezpłatne żywienie jednocześnie z kilku różnych tytułów, otrzymuje tylko jedną, najkorzystniejszą dla siebie normę żywienia.

§ 5. Bezpłatne żywienie według normy "SZ" przysługuje w naturze:

- 1) strażakom i innym osobom, biorącym udział w długotrwałej akcji ratowniczej,
- 2) strażakom, których w związku z prowadzeniem długotrwałej akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia wyznaczono do wykonywania zadań służbowych na okres co najmniej 4 godzin po zakończeniu służby wynikającej z obowiązującego rozkładu czasu służby,
- 3) strażakom pełniącym służbę wynikającą z obowiązującego rozkładu czasu służby, jeżeli następuje ona bezpośrednio po zakończeniu przedłużonej służby, o której mowa w pkt 2,
- 4) strażakom i innym osobom, biorącym udział w ćwiczeniach, manewrach, szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, trwających co najmniej 8 godzin,
- 5) uczestnikom organizowanych przez Państwową Straż Pożarną ćwiczeń zgrywających, trwających co najmniej 6 godzin,
- 6) strażakom skoszarowanym na czas nauki w szkołach, na kursach i obozach szkoleniowych, z wyłączeniem okresu przebywania strażaka na urloпах lub przepustkach trwających co najmniej 24 godziny.

§ 6. 1. Strażacy i inne osoby biorące udział w działaniach, o których mowa w § 5 pkt 1, otrzymują pierwszy posiłek po 6 godzinach działań, w wysokości do 60% przysługującej normy żywienia. W przypadku przedłużenia czasu trwania akcji powyżej 8 godzin otrzymują uzupełnienie do pełnej normy żywienia oraz dodatek uzupełniający "DU".

2. Wartość całodobowego żywienia nie może przekroczyć normy żywienia uwzględniającej dodatek uzupełniający "DU".

§ 7. Żywienie w formie suchego prowiantu można wydawać strażakom i innym osobom w sytuacjach, gdy przygotowanie gorącego posiłku jest niemożliwe, jednak nie dłużej niż przez 24 godziny.

§ 8. 1. Przy żywieniu w naturze należy kierować się zasadami racjonalnego żywienia, przy wykorzystaniu artykułów żywnościowych określonych w normach rzeczowych, w granicach obowiązujących stawek pieniężnych.

2. Dopuszczalne jest wykorzystanie także innych artykułów żywnościowych, nie objętych normami, w granicach stawki pieniężnej określonej normy.

§ 9. Nie wydaje się nie wykorzystanego żywienia przysługującego bezpłatnie w naturze ani jego równowartości.

§ 10. 1. Uroczyste i promocyjne posiłki organizuje się w szkołach i ośrodkach szkolenia Państwowej Straży Pożarnej według normy "SZ" powiększonej o 50%.

2. Posiłki uroczyste można organizować w dniach:

- 1) uroczystego ślubowania,
- 2) dorocznych świąt jednostek, Dnia Strażaka,
- 3) świąt państwowych i kościelnych ustawowo wolnych od pracy oraz w dniach 24 i 31 grudnia.

3. Posiłek promocyjny wydaje się na spotkaniach związanych z ukończeniem szkoły Państwowej Straży Pożarnej.

4. Posiłek promocyjny można wydawać strażakom na spotkaniach związanych z zakończeniem kursu trwającego co najmniej 4 miesiące.

5. Do spożywania posiłku promocyjnego uprawnieni są strażacy kończący szkołę, przedstawiciele szkoły oraz inni zaproszeni strażacy.

6. W posiłkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i w ust. 4, mogą brać udział strażacy, którym przysługuje zaopatrzenie żywnościowe w jednostce organizującej posiłek, oraz inne zaproszone osoby. O udziale w posiłku zaproszonych osób i ich liczbie decyduje kierownik.

§ 11. Dodatkowa norma uzupełniająca "DU" przysługuje bezpłatnie w naturze, jako dodatek do normy "SZ", w wysokości:

- 1) 125% - strażakom i innym osobom wymienionym w § 5 pkt 3, po każdym cyklu nurkowania,
- 2) 100% - strażakom i osobom wymienionym w § 5 pkt 1 i 4,
- 3) 70% - strażakom i osobom wymienionym w § 5 pkt 2 oraz strażakom wymienionym w § 5 pkt 6, w dniach zajęć terenowych i odbywania praktyk.

§ 12. 1. Napoje w ilości niezbędnej do zaspokojenia potrzeb przysługują strażakom i innym osobom biorącym czynny udział w ćwiczeniach i szkoleniach praktycznych.

2. Kierownik lub osoba przez niego upoważniona podejmuje decyzje o wydaniu napojów, ustala ich rodzaj oraz szczegółowe zasady wydawania.

3. Strażakom i innym osobom biorącym czynny udział w działaniach ratowniczych przysługują napoje w ilości i asortymencie określonym przez kierownika akcji ratowniczej.

§ 13. 1. W zamian za wyżywienie w naturze strażacy otrzymują równoważnik pieniężny.

2. Równoważnik pieniężny wypłaca się w wypadkach, gdy wydanie należnego strażakowi wyżywienia w naturze nie jest możliwe.

3. Strażakowi mimo nieotrzymania wyżywienia w naturze, także z przyczyn określonych w ust. 2, nie przysługuje równoważnik pieniężny:

- 1) w razie rezygnacji z wyżywienia w naturze,
- 2) w przypadkach, o których mowa w § 10.

§ 14. 1. Równoważnik pieniężny ustala się w wysokości odpowiadającej wartości stawek wyżywienia według norm obowiązujących w czasie powstania należności.

2. Równoważnik pieniężny ustala się w kwotach miesięcznych płatnych z dołu.

3. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do należności powstałych od dnia 23 lipca 1997 r.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIK

WYMIAR RZECZOWY ZASADNICZYCH I DODATKOWYCH NORM WYŻYWIENIA W CIĄGU DOBY, W GRAMACH NA OSOBE

Lp.	Nazwa grupy produktów	"SZ"	"DU"
1	pieczywo	670	50
2	przetwory zbożowe i strączkowe	100	0
3	przetwory mięsne przeliczone na mięso w elementach	290	85
4	przetwory rybne przeliczone na filety z ryb	40	0
5	masło naturalne	40	20
6	inne tłuszcze, zwierzęce i roślinne przeliczone na smalec	30	0
7	napoje mleczne przeliczone na mleko pełnotłuste	400	150
8	sery przeliczone na ser pełnotłusty	60	40
9	jaja	0,5 szt.	0,5 szt.
10	ziemniaki	700	0
11	warzywa	340	0
12	owoce	280	250
13	soki z owoców	0	250
14	przetwory owocowe przeliczone na dżem	15	0
15	cukier	60	20
16	herbata	1	0
17	kakao	2	0
18	kawa zbożowa	6	0
19	kawa naturalna	0	6
20	sól i przyprawy	41	0